

MARIFJELL NATURRESERVAT

Marifjell naturreservat i Nannestad og Gran kommuner, Akershus og Oppland, ble opprettet den 19. desember 2008. Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 8 619 dekar.

Formålet med naturreservatet er å bevare et stort område med gjenværende gammelskog med dets biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer og arter, samt områdets naturlige økologiske prosesser. Området innehar skog med typisk fjellskogspreg og mindre områder med sumpskog og næringskrevende skogtyper. Området har en særskilt vitenskapelig og pedagogisk betydning som et eksempel på denne type borealt taigaelement på Østlandet. Området er egenartet i form av dets størrelse og urørthet.

LANDSKAP OG GEOLOGI

Storparten av området ligger på et høyt åsplatå, over 600 m o.h. Det meste av dette arealet er relativt skarpt avgrenset mot bratte lier ut mot henholdsvis Kvernsjøens vassdrag og vassdraget Øyangen – Hurdalsjøen. Mot sørvest finnes enkelte lipartier av gjenværende gammelskog. På platået innenfor naturreservatet stikker det opp flere enkelttopper, hvorav Marifjell (717 m) og Klofjell (665 m) / Nordklofjell (666 m) er de mest markerte. Marifjell er den høyeste toppen i Nannestad.

Området tilhører den geologiske regionen som heter Oslofeltet. Berggrunnen består av sure dypbergarter, og arealene domineres av næringsfattige skog- og myrtyper. Blåbærgranskogen er helt dominerende, men med en del mindre sumpskogspartier og fragmenter med mer næringskrevende skogtyper lokalt.

FJELLSKOG

Mesteparten av skogen er typisk fjellgranskog, med trehøyder på 14-20 m, smale og dype trekroner og tett med grove greiner. I enkelte lipartier finnes det også mer storvokste trær med bedre livsvilkår. Furu er bare så vidt registrert, skjønt det finnes spredte mindre partier

med furumark dominert av røsslyng. Blåbærgranskogen er helt dominerende, men med en del mindre og rikere sumpskogspartier lokalt. Av sopp finnes bl.a. rødlistearter som svartsonekjuka og duftskinn med store og livskraftige bestander. Også huldrestyr er registrert.

At en art er "rødlistet", betyr at den er ført opp på **Norsk Rødliste** - en oversikt over plante- og dyrearter som på en eller annen måte er trua av utryddelse, er utsatt for betydelig reduksjon eller er naturlig sjeldne.

10 rødlistearter er registrert i Marifjell naturreservat, i tillegg de som allerede er nevnt bl.a. filtsagsopp og kjukearten *Oligoporus undosus* samt 3 insektsarter.

www.artsdatabanken.no

PLANTE- OG DYRELIV

Området er gjennomgående preget av fattig blåbærgranskog og store arealer med fattigmyr, men det finnes likevel en del rikere partier. Småbregnegranskog dekker særlig en del lier med sigevannspåvirkning, her finnes bl.a. saueteleg og gaukesyre. Lokalt finnes også storbregne- og høgstaudegranskog med bl.a. fjellburkne.

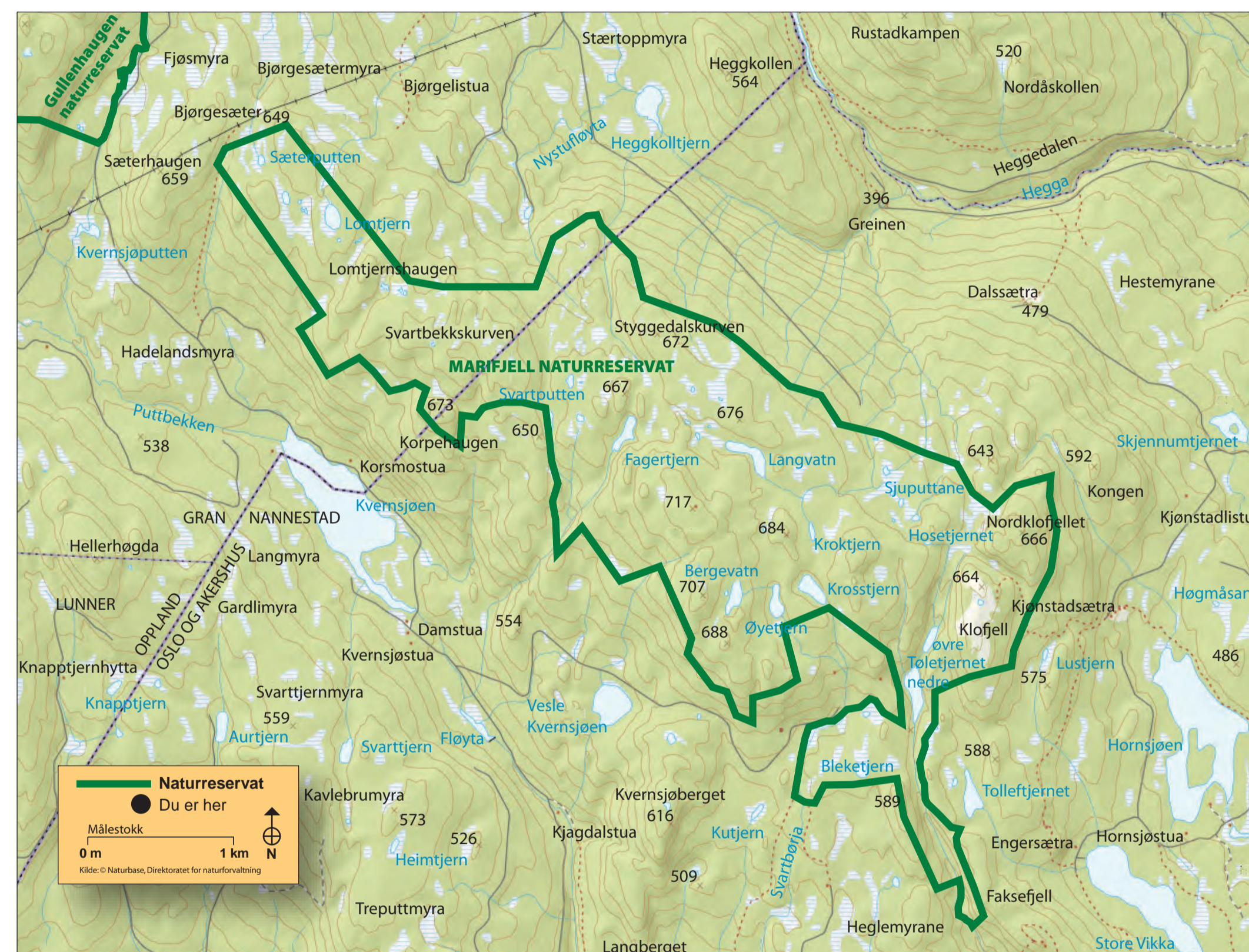
Områdets størrelse gjør at det har et variert fugle- og dyreliv. Typiske myr- og barskogsarter dominerer. Av fuglearter kan nevnes bl.a. storfugl, orrfugl, trane, skogsnipe, vendehals, tretåspett, duetrost, rødstjert, stjermeis, toppmeis, gråsisik og bjørkefink. Fiskeørn streifer av og til innom sommerstid og kongeørn gjør det samme vinterstid. Området er også ett av de få i Akershus hvor lirype hekker.

Av pattedyr er særlig elg ofte å se.

En samlet økologisk enhet

Marifjellområdet må sees i direkte sammenheng med Gullenhaugen naturreservat på drøye 6 km², som befinner seg knapt en km fra Marifjellområdets vestligste punkt i Gran kommune. Disse to områdene vil i praksis fungere som en samlet økologisk enhet med spredning av arter seg imellom, og de vil til sammen komme i klasse med de største reservatene på sørøstlandet.

Frivillig vern

Området ble tilbudt for frivillig vern oktober 2005 med basis i et større administrativt vernett område og flere nøkkelbiotoper omkring. Arealet er eid av Mathiesen Eidsvold Værk (MEV).

Urskog - naturskog - kulturskog

Forenklet kan vi si at **urskog** er skog upåvirket av mennesker. Denne skogtypen er etter hvert blitt meget sjelden i Norge. Marifjell naturreservat har partier med urskogspreg, noe som gjør området meget verdifullt. Med **naturskog** menes skog som er noe påvirket av menneskelig aktivitet, men ikke slik at det forstyrrer den naturlige utviklingen. Store deler av Marifjell naturreservat har naturskog. En skog som er sterkt menneskepåvirket kalles **kulturskog**.

Urskogspregete barskoger har stor variasjon i plante- og dyreliv. Artsmangfoldet er ofte større her enn i kulturskog. Mange arter er helt avhengig av relativt urørt skog, særlig gjelder dette insekter, sopp, lav og moser.

MARIFJELL NATURE RESERVE

Welcome to Marifjell nature reserve. The nature here is unique for Norway, and we hope that you will help us to preserve the area. You can find abundant communities of flora and fauna within the protected area. Please note the following rules of conduct:

- Leave no trace – don't litter, or leave other signs of your visit.
- All the vegetation and wildlife are protected against damage.
- You may collect berries and mushrooms.

VERNEFORSKRIFTER

Du er velkommen til å besøke naturreservatet. Vernebestemmelsene gir retningslinjer, og setter begrensninger, for vår aktivitet i naturreservatet. Vi ber deg derfor merke deg og ta hensyn til det følgende:

- Utøven **Sporløs ferdsel**. Ved å ikke lage merker i terrenget eller på vegetasjon, og ved å ta hånd om ditt eget søppel.
- Vegetasjon, herunder døde busker og trær er fredet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å plukke blomster, sopp og lav, eller å plante nye arter inn i reservatet.
- Sanking av bær og matsopp er tillatt.
- Dyre- og fuglelivet, herunder egg, reir og unger er fredet mot skade.
- Bålrensing med tørrkvist eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk er tillatt.
- Vanlige båndtvangsregler gjelder for hunder.
- Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.

Grensene for naturreservatet ser du på kartet.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus 2010. Foto (bortsett fra det historiske bildet): Christian Hillmann. Utforming og tegninger: Trond Haugskott